

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

5.2.4

Q_LM

Details of the Programme for the exchange/participation of students at national/international level for academic and cultural activities with other institutions.

विश्वविद्यालयान्तरेण अन्यया संस्थया सह वा राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियस्तरेषु शैक्षिकसांस्कृतिकगतिविधीनां कृते छात्राणां विनिमयाय सञ्चालितस्य कार्यक्रमस्य विवरणम् ।

Dush
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयेन संस्कृतशिक्षण-प्रशिक्षणज्ञानविज्ञानसंवर्धनकेन्द्रेण च समये समये विभिन्नसंस्थाभिः सह मिलित्वा शैक्षणिकसांस्कृतिकक्रियाः आयोज्यते। यथा- लेखनं, पठनं, ललितकला आदयः। एतेन छात्राः अन्यसंस्थाभिः सह मेलितुं नूतनावकाशात् शिक्षितुं च साहाय्यं कुर्वन्ति। तथा च छात्रः नूतनान् विचारान् प्राप्नोति, मनसि किमपि नूतनं चिन्तयितुं अवसरं च प्राप्नोति।

विश्वविद्यालयस्य दृष्टिः वैश्विकी वर्तते। अयं सर्वाभिः विभिन्नप्रकारैः संस्कृतोच्चसंस्थाभिः साकं बहुमधुरमेवं च रुचिकरं सम्बद्धं बहति। अस्य विश्वविद्यालयस्य छात्राः इतरैः संस्कृतसंस्थाभिः अथवा नाना संस्कृतविश्वविद्यालयैः नैकेषु आयोजितेषु कार्यक्रमेषु भागं गृह्णन्ति। अथ च 'अमृतस्य पुत्राः वयम्' इति भावनामुद्दिश्य सर्वे छात्राः विभिन्नेषु कार्यक्रमेषु भागं नीत्वा कार्यं कुर्वन्ति। एवञ्च विभिन्नायोजितासु प्रतियोगितासु प्रतिभागं स्वीकृत्य तत्र भिन्नानि भिन्नानि स्थानानि अपि लभ्यन्ते। समग्र भारतवर्षे केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य नैके शाखाः दृश्यन्ते। तत्र भोपालपरिसरः अन्यतमः। तत्र प्रत्येकवर्षे आयोजितराज्यस्तरीयस्पर्धायां विश्वविद्यालयस्य छात्राः सोत्साहेन भागं गृह्णन्ति। अपि च सम्भूय उत्कर्षमहोत्सवं महता वैभवेन प्रतिवर्षं समाचरन्ति। एतादृशेषु कार्यक्रमेषु अस्य विश्वविद्यालयस्य समे शिक्षकाः छात्राः च सम्भूय संस्कृतकार्यक्रमान् सञ्चालयन्ति। अग्रिमेषु दिवसेषु अध्ययनार्थमपि छात्राणां विनिमयः भवतु इति चिन्तनं प्रवर्तते। अधुना अस्माकं विश्वविद्यालयात् स्नातक-स्नातकोत्तर-शिक्षाञ्च सम्प्राप्य अग्रे अनुसन्धानादिकार्यसम्पादनाय विश्वविद्यालयान्तरं गच्छन्ति। पुनः अन्यस्मात् विश्वविद्यालयात् उत्तर-मध्यमा, अथवा स्नातकशिक्षाम् अवाप्य शास्त्री, शिक्षाशास्त्री, आचार्य, विद्यावारिधि आदिप्रकाराणाम् उच्चशिक्षां प्राप्तुमत्र समायन्ति। यद्यपि एतद्विषये विनिमयानुबन्धः नैव कृतः तथापि प्राकृतिकरूपेण एव छात्राणाम् अध्ययनार्थं गमनागमनं वर्तते।

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

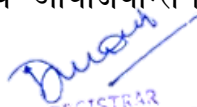

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

‘एकभारतं श्रेष्ठभारतम्’ इति घोषवाक्यं 2019 तमे वर्षे प्रकटीकृतम् । एतदनु विश्वविद्यालयात् प्रायः पञ्चाशत्सङ्ख्यकानां छात्राणां सामान्यविश्वविद्यालयेषु सांस्कृतिकविनिमययोजनागुणं प्रेषणाय विश्वविद्यालयेन सकलाः सिद्धताः कृताः । विरामदिवसेषु ग्रीष्मावकाशेषु च छात्राः विश्वविद्यालयान्तरं गत्वा तत्रत्येषु क्रियाकलापेषु भागं गृह्णन्ति पुनः तत्र स्वसंस्कृतिं परिचाययन्ति चेत् महान् लाभः भवति इति मत्वा एतादृशां छात्राणां विनिमयाय योजनाः कृताः आसन् । परन्तु ‘कोरोना(Covi-19)’ कारणेन एताः योजनाः हठादेव स्थगिताः । इदानीं पुनः विश्वविद्यालयेन एतादृशाः आरभ्यन्ते ।

वस्तुतः ‘बान्धवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयम्’ इति भावनया अस्माकं सर्वेऽपि छात्राः इतरविश्वविद्यालयानां युवसमारोहेषु प्रातिभसमारोहेषु च भागं गृह्णन्ति । बहुमुखी संस्कृतिः कीदृशी इति विज्ञाय तदनु सांस्कृतिकमूल्यानां ग्रहणे एवं प्रकारेण कार्यक्रमाः भृशमुपकुर्वन्ति । शैक्षिकसांस्कृतिकगतिविधीनां माध्यमेन विश्वविद्यालयः राष्ट्रियस्तरे प्रसिद्धो वर्तते । विश्वविद्यालयस्य बहुषु स्थानीयेषु कार्यक्रमेषु अनौपचारिकरूपेण परस्परं छात्राणां विनिमयो जायते । ग्रीष्मावकाशे यदा विश्वविद्यालये संस्कृतशिक्षणप्रशिक्षणवर्गस्य आयोजनं क्रियते तदा इतरेषामपि महाविद्यालयानां, संस्कृतमहापाठशालानां च छात्राः विश्वविद्यालयम् आयान्ति । महाविद्यालये संस्कृतशिक्षणप्रशिक्षणवर्गस्य आयोजनावसरे अस्य विश्वविद्यालयस्य वरिष्ठाः छात्राः अथ च अध्यापकाः तत्र गत्वा महाविद्यालयान् अन्यान् छात्रान् पाठयन्ति । विश्वविद्यालयस्य परिसरः सामाजिकसंस्कृतप्रचारपरैः संघटनैः सह सर्वदा मधुरं सम्बन्धं स्थापयति । अनेन समाजोन्मुखं भूत्वा संस्कृतकार्यं मम कार्यम् इति मत्वा छात्राः संस्कृतशिविराणि अन्यान् कार्यक्रमान् च आयोजयन्ति ।

REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

एवं प्रादेशिकानां राष्ट्रियाणां च कार्यक्रमाणां सञ्चालने छात्राणां विनिमयादिषु विश्वविद्यालयः सर्वदा उत्साहं वर्धयति ।

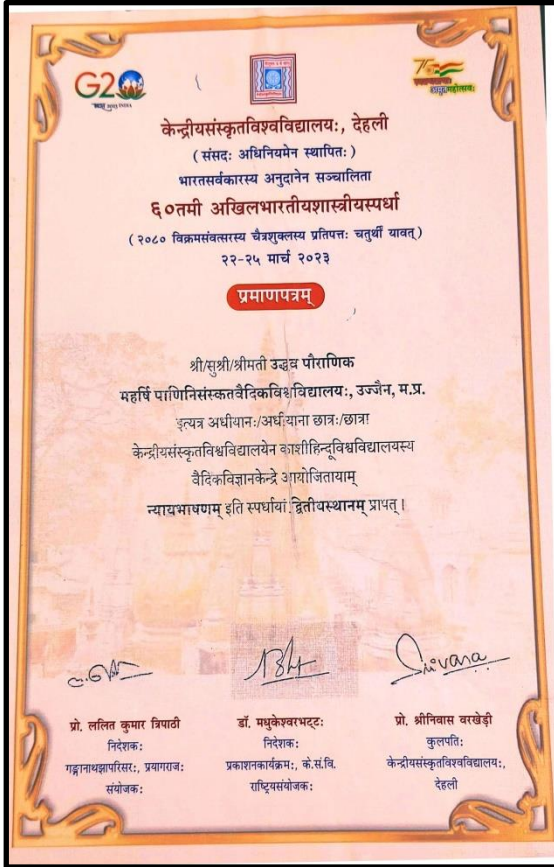
महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

काशीहिन्दूविश्वविद्यालये वाराणस्याम् अखिलभारतीयशास्त्रीयस्पर्धायां महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य न्यायविभागस्य

छात्रेण उद्भवपौराणिकेन न्यायभाषणप्रतियोगितायां द्वितीयस्थानं प्राप्तम् -22/03/2023

Dusant
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति: (आ.प्र.)
(संसदः अधिनियम संस्थापितः केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

वाग्वर्धिनीपरिषद्
प्रथमः अखिलभारतीयसंस्कृतछात्रप्रातिभसमारोहः - 2023
(राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यार्थिदलेन यस्वित्वा चतुर्दशसमारोहसम्पन्नम्)
1st All India Sanskrit Students' Talent Festival - 2023
From 19.04.2023 to 22.04.2023

प्रमाणपत्रम्

सामोदं प्रमाणीक्रियते यत् **महर्षिपाणिनीसंस्कृतविश्वविद्यालयः, उज्जैन**
इति संस्थायाः **आ- II** वर्षीयछात्रः/ छात्रा / श्रीमान् / कुमारी
उद्धव पौराणिक तिरुपतिस्थराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य
वाग्वर्धिनीपरिषदा समायोजिते प्रथमे अखिलभारतीयसंस्कृतछात्रप्रातिभसमारोहे शैक्षिक/
सांस्कृतिक/कीडसर्घासु **न्यायभाषण** - स्पर्धायां भागमगृह्णात् ।
वत्र **द्वितीयं** स्थानं लब्धा स्वर्ण/रजत/कांस्यपदकेन सभाजितः/सभाजिता इति ।

Manoj डा. शिन्दे मनोज अजुदः सहायकः
K. K. डा. कृष्णपाल कुमारीः सहायकः
Dr. आचार्यः जि.एस. आर. कृष्णमूर्तिः कुलपतिः

22.04.2023

अखिलभारतीय संस्कृतछात्रप्रातिभ-समारोहे
पाणिनिसंस्कृत-विश्व-विद्यालयस्य छात्राः पुरस्कृताः

(वृत्तश्रेणकः डॉ.दिनेशः चौधे)

विरुपतिस्थराष्ट्रीयसंस्कृत विश्वविद्यालये आयोजिते अखिलभारतस्तरीय संस्कृतछात्र-प्रातिभसमारोहे उज्जयिनोस्थ-महर्षिपाणिनि संस्कृतवैदिक-विश्व-विद्यालयस्य न्यायदर्शनविभागस्य छात्रेण श्री उद्धवपौराणिकेन न्यायभाषण प्रतियोगितायां द्वितीयस्थानं रजतपदकं च प्राप्तम् । अस्यां प्रतियोगितायां वेदान्तभाषणे सुश्री नीताशर्मा तृतीयं स्थानं कास्यपदकं च अर्जितवती एवञ्च रसप्रज्ञा स्पर्धायां सुश्रीनिधीशर्मा, सुश्रीनीताशर्मा च तृतीयं स्थानं प्राप्तवत्यौ । आभारतात् नाना संस्थाभ्यः समागताः छात्राः अत्र भागं गृहीतवन्तः । अस्मिन् अवसरे विश्वविद्यालयस्य मान्यनोयकुलपतिः आचार्य-विजयकुमार-सोनीवर्यः उक्तवान् यत् अस्माकं

विरुपतिस्थ-राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य गौरवं च वर्धितवन्तः । अस्माकं छात्राः सर्वत्र सर्वविधासु प्रतियोगितासु स्वप्रातिभं प्रदर्शितवन्तः । कुलपतिवर्येण मुदितमनसा छात्राणाम् आचार्याणाञ्च अभिनन्दनं कृतम् । अवसरेऽस्मिन् तिरुपति-राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रातिभसमारोह-समापन-महोत्सवे अनुग्रहभाषणार्थं पूज्य-जगद्गुरुवः श्रीश्रीशङ्कर-विजयेन्द्र-सरस्वती शङ्कराचार्य-स्वामिनः उपस्थिताः आसन् । येषां कमलाभ्यां छात्राः पुरस्कृताः । अस्मिन् अवसरे संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य, कुलपतिः विद्वानः आचार्याः, छात्राः, अन्यजनाश्च उपस्थिताः आसन् । छात्रदलस्य नेतृत्वं साहित्यविभागस्य आचार्येण श्रीआयुषदौशितेन कृतम् ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयतिरुपतौ अलिखभारतीयसंस्कृतछात्रप्रातिभसमारोहे महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य

न्यायविभागस्य छात्रेण उद्धवपौराणिकेन न्यायभाषणप्रतियोगितायां द्वितीयस्थानं प्राप्तम् -19/04/2023

Dusant
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

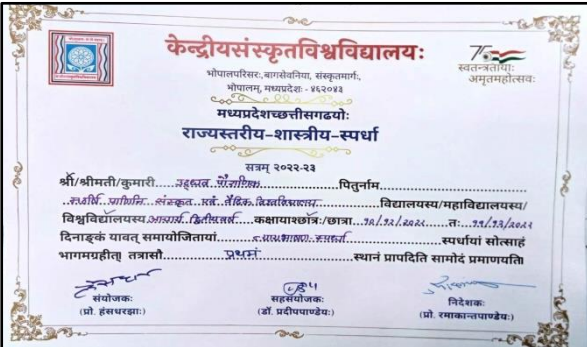
महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयभोपालपरिसरे महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य

छात्राः विभिन्नप्रतियोगितायां भागं गृहीतवन्तः 2022-23

Dusun
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयभोपालपरिसरे महर्षिपाणिनि संस्कृततवैदिकविश्वविद्यालयस्य

छात्राः विभिन्नप्रतियोगितायां भागं गृहीतवन्तः 2022-23

Dusun
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयभोपालपरिसरे महर्षिपाणिनि संस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य छात्रैः सह
साहित्यविभागाध्यक्षः डॉ. तुलसीदासपरौहामहोदयः

केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयभोपालपरिसरात् आगतैः विजेताछात्रैः सह महर्षिपाणिनि संस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य

मा. कुलपतिः आचार्यविजयकुमार सी.जी. महोदयः विभागाध्यक्षः च

Dush
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

शासकीय दिग्विजयस्वशासीस्नातकोत्तर-

महाविद्यालय: राजनांदगांव (छ.ग.) इत्यस्य

छात्रा: महर्षिपाणिनि संस्कृत वैदिक विश्वविद्यालये

शैक्षणिक भ्रमणार्थम् आगतवन्तः

03/02/2023

उज्जैन 04-02-2023

छत्तीसगढ़ कॉलेज के विद्यार्थियों ने किया संस्कृत विवि में भ्रमण

शैक्षणिक भ्रमण पर संस्कृत विश्वविद्यालय आए छात्र-छात्राएं।

भास्कर संवाददाता | उज्जैन

शासकीय दिग्विजय महाविद्यालय राजनांदगांव (छत्तीसगढ़) के विद्यार्थी एवं अध्यापक शैक्षणिक भ्रमण के लिए महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय आए। भ्रमण के दौरान कुलपति प्रो. विजयकुमार सीजी द्वारा दल का विश्वविद्यालय की शोध पत्रिका पाणिन्या प्रदान कर स्वागत एवं सम्मान किया गया। इस मौके पर उन्होंने कहा किसी भी विश्वविद्यालय या महाविद्यालय के विद्यार्थियों में सीखने की प्रवृत्ति को इस तरह के भ्रमण से ही बढ़ाया जा सकता है। विद्यार्थी भ्रमण के दौरान दृश्यों के आधार पर मिलने वाले ज्ञान से अधिक लाभान्वित होते हैं, जो ज्ञान

उन्के मानसिक पटल पर चिरस्थायी रहता है। भ्रमण के दौरान विद्यार्थियों ने विश्वविद्यालय परिसर सहित पुस्तकालय में रखे प्राचीन ग्रंथों का अन्वलेकन भी किया, जहां पुस्तकालय सहायक डॉ. प्रीति उपाध्याय ने उनका मार्गदर्शन किया। विद्यार्थियों ने परिसर में स्थित शिवालय एवं अन्य स्थलों का भी भ्रमण किया। भ्रमण में शासकीय दिग्विजय महाविद्यालय के संस्कृत विभाग के विभागाध्यक्ष डॉ. दिलीप देशपांडे भी उपस्थित रहे। इस दौरान विश्वविद्यालय के छात्र कल्याण अधिष्ठाता डॉ. शंभु शर्मा, वेद एवं व्याकरण विभागाध्यक्ष डॉ. अखिलेश द्विवेदी एवं संस्कृत मिश्र मार्गदर्शन के लिए उपस्थित रहे।

Dus
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालये रामटेकनागपुरे महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य

कुलपतीनां, शिक्षकानां, छात्राणां च शैक्षणिकभ्रमणम् 2022-23

Dusay
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)

महर्षि पाणिनि संस्कृत एवं वैदिक विश्वविद्यालय

Maharshi Panini Sanskrit Evam Vedic Vishwavidyalaya

देवासमार्ग, उज्जैन, (मध्यप्रदेश) . 456010

Website:- www.mpsvv.ac.in

जीवाजीविश्वविद्यालये ग्वालियरे मध्यप्रदेशे युवमहोत्सवे
महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयस्य छात्राणां प्रतिभंगिता

Duan
REGISTRAR
MAHARSHI PANINI SANSKRIT EVAM VEDIC VISHWAVIDYALAYA
UJJAIN (M.P.)